

MAEGS-16 (Rumeenia, Cluj-Napoca)

Osalemine Euroopa Geoloogia Seltside Assotsiatsiooni volikogu nõupidamisel ja konverentsi üritustel

Nimi, amet: Rein Raudsep, Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse ja -tehnoloogia osakonna juhataja.

Lähetuse eesmärk, aeg, koht:

Euroopa Geoloogia Seltside Assotsiatsiooni (AEGS) 16. konverents (MAEGS-16) „Geoloogia ühiskonnale: haridus ja kultuuripärand” (*Geology for society: education and cultural heritage*), Rumeenias, Cluj-Napocas, 9.-13. juulil 2009. a.

Selle konverentsi peamine eesmärk oli saavutada senisest täielikum arusaam geoloogia osast ühiskonnas ja intensiivistada ühiskonnale geoloogiliste teadmiste rakendamise võimaluste tutvustamist ning Maa ehituse õpetamist.

Taust:

Eesti Geoloogia Selts on Euroopa Geoloogia Seltside Assotsiatsiooni liige. Eesti kui Euroopa Liidu liige peab olema kursis Euroopa Liidus toimuva geoloogilise tegevusega. Konverentsid toimuvad iga kahe aasta järel (eelmine taoline üritus – MAEGS-15 oli 2007. a Eestis ja see oli pühendatud maapõue ressursside uurimisele ning kasutamisele)..

Ürituse eesmärk:

Kahepäevase rahvusvahelise konverentsi ja muude tegevuste raames esitasid teadlased ning tehnilised eksperdid Euroopa, Ameerika ja Aasia riikidest viimaste alus- ja rakendusuuringute tulemusi ning võimalusi, mis on seotud geoloogiliste teadmiste rakendamisega paljudes eluvaldkondades ja selle ala tutvustamisega õppijatele ning õpetajatele. Ürituse päevakavas olnud temaatika oli paljude teemade osas otseselt seotud ka keskkonnakaitsega.

Osalejad:

Enam kui 120 osalejat 23 Euroopa, Ameerika ja Aasia riigist.

Teostus:

- 1) Teaduskonverents
- 2) AEGS volikogu ja üldkogu istungid.
- 3) Välisümpoosium (*field trip*).

1) Teaduskonverentsi esimesel päeval (10.juulil) toimus osavõtjate registreerimine, avaistung, mille juhatas sisse “Babes-Bolyai” Cluj-Napoca Ülikooli professor Corina Ionesco, AEGS president. Tutvustavate sõnavõttudega esinesid konverentsi Cluj-Napoca Ülikooli rektor doctor Serban Agachi ja teised Rumeenia teadlased ning ametiisikud. Avatseremoonial anti Percival Allen medal (antakse saavutuste eest rahvusvaheliste sidemete tugevdamise alal) doktor Eduardo de Mulderile, tuntud teadlasele keskkonnageoloogia alal.

Plenaaristungil kuulati ettekandeid Roger Trendilt (Suurbritannia) ja teistelt.

Pärast avatseremooniat ja plenaaristungit toimus töö kokku 6 sektsioonis:

- Linnageoloogia ja geoloogiliste katastroofide mõju (kokku 7 ettekannet);
- Geoloogia gümnaasiumite ja ülikoolide õppeprogrammis (kokku 7 ettekannet);
- Arheomeetria ja geoarheoloogia (kokku 14 ettekannet);
- Ehitus- ja viimistluskivid (kokku 9 ettekannet);
- Geopargid ja geoloogilised monumendid (kokku 9 ettekannet);

- Muuseumid ja avalikkuse huvi (kokku 4 ettekannet).

Seega tehti kokku 50 ettekannet, milles käsitleti geoloogiliste uurimistööde erinevaid valdkondi. Minule pakkusid kõige rohkem huvi ehitus- ja viimistluskiivide, samuti geoparkide ja geoloogiliste monumentide sektsioonis tehtud ettekanded. Üks huvitavamaid oli ehituskiivide alane ettekanne Saksamaa esindajatelt, milles käsitleti selle riigi ehitusliivakiivide alal tehtud uurimusi ja sellealase andmepanga loomist. Need on väga sarnased Eestis 7 aasta jooksul tehtud uurimistööga lubja- ja dolokivi kasutamisest ehitistes. Selles valdkonnas on väga kasulik nende uurijatega arendada teabevahetust.

Suurt huvi pakkus ka Venemaal (St. Peterburgis) tehtav uurimistöö kiivimite geokeemilistest muutustest ehitistes. Tuleb mainida, et sealsed uurijad on väga huvitatud kontaktidest Eesti geoloogidega, sest St. Peterburgis on endisel ajal väga sageli kasutatud ka meil kaevandatud lubjakivi. Nendes ehitistes kasutatud kiivimite määramisel saavad Eesti geoloogid Venemaa kolleegidega tulevikus koostööd arendada. Üks võimalik koostööpartner on MTÜ Eesti Paeliit.

Esimese päeva lõpus toimus nn Avatud sümpoosium, kus käsitleti põhiliselt kohalikke geoloogilisi ja seismilisi küsimusi (kokku 5 ettekannet).

Teisel päeval (11. juulil) toimus stendiettekannete tutvustamine (*poster session*). Sellele oli esitatud 41 ettekannet, mis üldjoontes käsitlesid sama temaatikat, mis suulised ettekanded. Valiti välja ka kolm parimat ettekannet. Need olid peamiselt keskkonnatemaatilised. Mulle pakkus kõige rohkem huvi ettekanne, mis käsitles võimalikke geoloogilisi riske (aga ka geoloogilisi vaatamisväärsusi) Vancouveris toimuvate 2010.a olümpiamängude ajal (*Geohazards of the Vancouver 2010 Olympic Area*).

2) AEGS volikogu ja üldkogu.

Paralleelselt konverentsiga korraldati 9. juulil Euroopa Geoloogia Seltside Assotsiatsiooni (AEGS) volikogu istung, millest võtsin osa assotsiatsiooni asepresidendina ja volikogu liikmena. Sellel arutati jooksvaid küsimusi (eelmise tegevusaasta aruandeid ja muutusi volikogu liikmete hulgas). Otsustamata jäi esialgu järgmise ürituse MAEGS-17 (toimub 2011.a) korraldamise koht ja aeg. Korraldamiseks olid soovi avaldanud Portugali ja Serbia geoloogia seltsid.

11. juulil toimus AEGSi volikogu teine istung, millel otsustati, et järgmine üritus MAEGS-17 toimub juulis 2011.a Serbias. Temaatikaks oli serblaste poolt kavandatud: arvutite kasutamine geoloogias (võimalused ja puudused). MAEGS-17 täpne kirjeldus, nimetus ja mud täpsustused esitatakse paari-kolme kuu jooksul volikogule ning kinnitatakse järgmisel volikogu istungil, mis toimub 2010.a Belgradis.

Volikogu istungi järel toimus AEGS-i üldkogu, millel volikogu otsused leidsid kinnitamist.

3) Välisümpoosium (*field trip*)

Ürituse MAEGS-16 kaks viimast päeva olid organiseeritud välisümpoosiumina, mille jooksul külastati Cluj-Napoca regioonis olevaid paiku. Selle kestel tutvuti paikkonna geoloogilise ehituse, keskkonnaprobleemide ja ajalooliste ehitistega. Samuti toimusid sellealased arutelud. Muuhulgas külastati Rooma-aegset kullakaevandust (praegu muuseum) ja nüüdisaegset karjääri, kust on alles lähiminevikus kaevandatud tooret kulla (ja ka hõbeda) saamiseks. Praegu toimuvad uurimistööd keskkonnareostuse (põhiline häda on olnud maagi rikastamisel kasutatud tsüaniidi reostus vees) likvideerimiseks ja uue puhtama tehnoloogia juurutamiseks. Esialgu tundub, et kuna vee reostatuse probleemid on väga teravad, siis karjääride korrastamisele (maastiku taastamisele) eriti tähelepanu ei pöörata.

Samasuguses, korrastamata seisus on ka kunagi ehituskivi kaevandamiseks kasutatud ja nüüd mahajäetud karjäärid.

Järeldused Eestile:

- arendada projekte, mille käigus tegeldaks geoloogia rakendusliku osa populariseerimisega ühiskonnale, samuti geoloogilise andmestiku võimaluste kasutamist teistel aladel;
- ergutada Eestis vähemalt ühe-kahe geopargi rajamist.

Lisateave:

MAEGS-16 info on intranetis aadressil <http://bioge.ubbcluj.ro/maegs16/>

MAEGS-16 trükised:

1. Geology for Society: Education and Cultural Heritage.

Proceedings of the 16th Meeting of the Association of European Geological Societies. Cluj, 2009.

2. Geological excursion 12-13 July 2009.

Field Trip Guide. Cluj, 2009.

Lisateavet saab küsida Rein Raudsepa käest telefonil 626 2971 või elektroonselt

Rein.Raudsep@envir.ee.

Koostas:

Rein Raudsep

keskkonnakorralduse ja -tehnoloogia osakonna juhataja